

Geachte voorzitter en leden van de Commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Het is nu 12 april 2021 en als ik nu een blik werp op de agenda van aanstaande procedurevergadering (15 april a.s.), zie ik agendapunt 82, getiteld "*Reactie op verzoek commissie over een brief die aandacht vraagt voor de invoering van het CXC stelsel op Sint Eustatius*". Nog maar enkele dagen terug zag ik ditzelfde punt vermeld als agendapunt 74, dus die nummering kan nog wel schuiven in de komende drie dagen.

Inhoudelijk zijn er enkele ontwikkelingen. De belangrijkste is toch wel de publicatie van het "*Besluit Saba Comprehensive School en Gwendoline van Puttenschool BES*" op 2 april jl. in het Staatsblad van het Koninkrijk de Nederlanden. In de aanloop naar deze officiële publicatie sprak men nog van het *Besluit CXC* en als zodanig is het in februari 2020 nog de internetconsultatie ingegaan.

Mijn belangrijkste punt van kritiek was dat het Besluit niet formeel bestond en dat is dus nu per 2 april opgelost. Hoewel ik er nog nader naar moet kijken, zie ik in de Nota van Toelichting onder punt 7 ('Consultatie') wat zoal met het ingebrachte commentaar is gedaan; vooralsnog ben ik er nog niet helemaal van overtuigd dat alle inconsistentie en onvolkomenheden zijn verholpen. Ik wil hier graag nog nader op terugkomen.

Een duidelijke keuze is gemaakt om geen profielen te definiëren teneinde gelijkvormigheid na te streven met het Europees Nederlandse onderwijsmodel (waarin - bijvoorbeeld - de profielen CM, EM, NG en NT voor de havo van toepassing zijn en alle een wettelijke grondslag kennen). Aan één kant begrijp ik wel dat de twee scholen waarover het gaat misschien niet alle profielen kunnen accommoderen hetgeen natuurlijk wel zou moeten als de grondslag steviger is verankerd. Aan de andere kant blijf ik het toch een besluit vinden met een hoog Pontius Pilatus gehalte. Graag licht ik dit punt toe.

De minister stelt dat het CXC model niet één op één is te leggen op het Europees Nederlandse onderwijsmodel. Daarom zijn de (twee) scholen tamelijk vrij in het inrichten van het curriculum. En de hbo- en mbo-instellingen in Europees Nederland kunnen zelf besluiten of een student wel of niet aan de eisen van een opleiding voldoet. Op die manier schep je weliswaar maximale flexibiliteit maar geen duidelijkheid, en als de gewenste aansluiting niet kan worden gemaakt, wast de minister zijn handen in onschuld. Het ligt immers óf aan de scholen die het verkeerde curriculum hebben ingericht óf aan de hbo-/mbo-instellingen in Europees Nederland die hun eisen te hoog hebben gesteld.

De minister stelt overigens: "*De heer Meijer deelt met enige regelmaat zijn zorgen met mijn ministerie en andere instanties. Geprobeerd is om deze zorg weg te nemen met een inhoudelijk uitleg over hoe het CXC-stelsel op Sint Eustatius, zie hiervoor bijlage 1*". In die bijlage staat onder meer "*Leerlingen met een schooldiploma worden onder het Besluit dus niet afhankelijk van het toelatingsbeleid van individuele onderwijsinstellingen in Europees Nederland*". In de toelichting van het Besluit staat onder meer "*Het schooldiploma geeft een toelatingsrecht tot bepaalde onderwijssoorten en -niveaus in*

Europees Nederland, bijvoorbeeld een toelatingsrecht tot een mbo-4 opleiding of tot een hbo opleiding. In geval van toelatingsrecht is de school verplicht de leerling toe te laten". Dat klinkt inderdaad geruststellend maar deze bepaling staat in de "toelichting" en niet in het Besluit zelf (zoals dat is te raadplegen via bijvoorbeeld <https://wetten.overheid.nl>).

Zorg weggenomen of niet: de actuele werkelijkheid leert mij dat - met name vanwege het niet tijdig beschikbaar hebben van CXC-diploma en CXC-cijferlijsten - nog steeds (!) problemen worden ervaren met inschrijving bij de Hogeschool Rotterdam, Hogeschool Arnhem en Nijmegen en Fontys Hogeschool Eindhoven. Voor de goede orde dat is geen onvolkomenheid in de schoolorganisatie en evenmin toe te rekenen aan de COVID19-pandemie; het is gewoon een *structureel* punt: de cyclus-der-dingen in de CXC-organisatie is nu eenmaal niet in fase met diezelfde cyclus in Europees Nederland.

Ik weet zelf ook niet of ik hier uitputtend ben (met mijn opsomming van scholen), maar deze opsomming is gebaseerd op berichten die mij bereiken van leerlingen in de examenklas van de Gwendoline van Puttenschool op Sint Eustatius. Het lijkt me dan ook dat de communicatie vanuit het ministerie van OCW er tot op heden niet toe heeft geleid dat alle onderwijsinstellingen in Europees Nederland eenzelfde aannamebeleid voeren en de terughoudendheid om Stataanse studenten aan te nemen lijkt vooralsnog onverminderd groot.

Graag verzoek ik u de vinger nadrukkelijk aan de pols te houden bij de minister van OCW en in elk geval op korte termijn aangehaald aannamebeleid (van Stataanse studenten) bij hbo- en mbo-instellingen uniform te maken, en te voorzien van een *open instelling van aannemen* (ook al is het schooldiploma wellicht niet eerder beschikbaar dan per medio oktober 2021). Met de lichte die eind vorig schooljaar (2019/2020) de Gwendoline van Puttenschool verliet ging het allemaal niet vlekkeloos; gaan we met de leerlingen die dit jaar de school verlaten teneinde hun vleugels uit te slaan (bijvoorbeeld naar Europees Nederland) een betere ervaring tegemoet? Vooralsnog zijn de voortekenen niet gunstig maar er zijn gelukkig nog enige weken te gaan...

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,
Bellevue Road 4, Upper Round Hill,
Sint Eustatius, Caribisch Nederland.

Cc: Voorzitter en leden van de Commissie Koninkrijksrelaties